

Position Paper

AI Ambitie, Rollen en Activiteiten van Nictiz 2025

Inleiding

Kunstmatige Intelligentie (AI) is opgekomen als een transformerende technologie met aanzienlijk potentieel om de zorgverlening en de uitkomsten voor patiënten te verbeteren. Nictiz erkent de waarde van AI en is toegewijd aan het ontsluiten van dit potentieel in de zorg en gezondheidszorg. Dit position paper schetst de ambitie, rollen en activiteiten van Nictiz met betrekking tot AI in 2025.

Visie en ambitie

Nictiz voorziet een toekomst waarin AI bijdraagt aan de beschikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van gezondheidsgegevens, wat leidt tot betere gezondheidsuitkomsten door verbeterde informatie. We zetten instrumenten van standaardisatie in om consistentie, kwaliteit en interoperabiliteit te waarborgen voor AI-systemen binnen het gezondheidsinformatiestelsel. Dit in samenspraak met onze partners.

In de rol als katalysator

Nictiz fungeert als katalysator door samenwerkingsprojecten te initiëren en te ondersteunen, zodat deze na initiële interventies zelfstandig blijven functioneren. Het ontsluiten van kennis is essentieel omdat het verbindingen legt tussen mensen, ideeën en informatie. Dit bevordert innovatie en effectiviteit. Door kennis toegankelijk te maken, faciliteert Nictiz het leren. Daarmee verhoogt zij de slagkracht van alle betrokkenen en kunnen veranderingen sneller en duurzamer worden doorgevoerd.

Onze activiteiten als katalysator 2025:

- *Registratie.* Nictiz signaleert knelpunten en kansen, leidt naar bestaande initiatieven en voorzieningen toe en, indien nodig, initieert nieuwe samenwerkingen. Met als stip op de horizon: een situatie, waarin AI-systemen optimaal kunnen bijdragen aan het verminderen van registratielast.
- *Verkennen.* Het identificeren van knelpunten, kansen en het ondersteunen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) om databeschikbaarheid te optimaliseren.
- *Datakwaliteit.* Het uitvoeren van een landelijke uitvraag om datakwaliteit te verbeteren door middel van AI-systemen. Doel is inzicht te krijgen in de best practices, mensen met vragen te verbinden met mensen met antwoorden, en mensen te motiveren om te handelen.
- *Klimaat.* Nictiz voert een verkenning uit naar de rol van AI in klimaatvraagstukken. We brengen de potentie, uitdagingen en kansen in kaart en delen deze inzichten op een toegankelijke en inspirerende manier. Ons doel is om bewustzijn te vergroten en samenwerking te stimuleren, zodat AI een waardevolle bijdrage kan leveren aan oplossingen voor klimaat gerelateerde problemen.

In de rol als vertrouwenbouwer

Het versterken van vertrouwen in AI-systemen in de (gezondheids)zorg vereist een holistische aanpak die zich richt op transparantie, ethiek, betrokkenheid, veiligheid, regulering, en communicatie. Door vertrouwen op te bouwen, kan men weerstand verminderen, gedeelde doelen bevorderen, en een omgeving creëren waarin duurzame ontwikkeling en positieve verandering mogelijk zijn.

Onze activiteiten als Vertrouwenbouwer 2025:

- *Samenwerken voor een betere uitkomst.* Het faciliteren van dialogen en partnerschappen tussen stakeholders om elkaars kennis te delen en te gebruiken. Hiermee wil Nictiz een bijdrage leveren in het tegengaan van versnippering van initiatieven. Expert op afroep: o.a. Snomed, FHIR, EHDS.

- *AI-leiderschap*. Het opbouwen van kennis en kunde over AI-leiderschap bij bestuurders in de zorg, dat de balans bewaakt tussen technologische innovatie en menselijke waarden, en anderen inspireert om dezelfde verantwoordelijkheid te nemen.
- *Standaardiseren*. Bijdragen aan de ontwikkeling van normen voor AI in de gezondheidszorg binnen de AI Act. Dit traject is geïnitieerd door de Europese Commissie en wordt geleid door CEN/CENELEC. Nictiz richt zich binnen dit traject op de onderwerpen: transparantie, logging en datakwaliteit & -governance.

Nictiz AI-lab

Bij Nictiz geloven we in *practice what you preach*. Daarom hebben we het Nictiz AI-lab opgezet: een plek waar we de waarde van AI-systemen voor databeschikbaarheid in de zorg en gezondheidszorg actief verkennen en toepassen. In het AI-lab onderzoeken we hoe AI kan bijdragen aan betere datakwaliteit, interoperabiliteit en toegankelijkheid binnen de zorg. Onze ervaringen en inzichten delen we op een inspirerende manier met onze partners en de bredere zorgsector. Dit doen we via showcases, webinars en praktijkvoorbeelden, zodat anderen kunnen leren van onze successen en uitdagingen. Het doel is niet alleen om innovatie te stimuleren, maar ook om vertrouwen te wekken in de mogelijkheden van AI en samen te werken aan een datagedreven toekomst in de zorg. Het Nictiz AI-lab is daarmee een levende illustratie van onze overtuiging: alleen door zelf te doen, kunnen we anderen overtuigen en inspireren om ook stappen te zetten. Samen maken we AI toegankelijk en waardevol voor de zorg.

Kader en Voorwaarden

Dit position paper is gebaseerd op de afspraken uit de IZA (Integraal Zorgakkoord) en de NVS (Nationale Visie en Strategie voor het Gezondheidsinformatiesysteem), met als doel activiteiten te consolideren en versnippering van middelen te voorkomen. Het voldoet aan de vastgestelde nationale en internationale richtlijnen en wetten, en is gericht op de gezondheidszorg en haar stakeholders, waaronder ondernemers, onderzoekers, beleidsmakers en overheidsfunctionarissen.

Conclusie

Nictiz is vastbesloten om AI te benutten om gezondheidsinformatiesystemen te verbeteren, wat leidt tot betere gezondheidsuitkomsten door betere informatie. Door op te treden als *katalysator* en *vertrouwenbouwer*, streeft Nictiz naar een samenhangend en duurzaam AI-ecosysteem in de Nederlandse (gezondheids)zorg. Dit position paper schetst de strategische benadering en specifieke activiteiten die voor 2025 zijn gepland om deze doelen te bereiken.

Voor meer informatie of om dit position paper te bespreken, kun je contact opnemen met Dick-Jan Zijda via dickjan.zijda@nictiz.nl of 06-19363342. Dit position paper biedt een gestructureerde aanpak voor de integratie van AI in de gezondheidszorg en weerspiegelt de toewijding van Nictiz om gezondheidsinformatiesystemen te verbeteren door innovatieve technologieën.